

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 14 » Україна 10 2021р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ПРОФЕСІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ З
СУЧАСНОГО ТА БАЛЬНОГО
ТАНЦЮ: ТАНЦЮВАЛЬНА ТА
КОНТАКТНА ІМПРОВІЗАЦІЯ**

для студентів 4 курсу

Спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

Київ – 2021

Розробники:

Анна Єліна, викладач кафедри хореографії.

Викладачі:

Леся Прусова, викладач кафедри хореографії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри хореографії

Протокол від 30.08 2022 р. № 7

Завідувач кафедри

Людмила Андрощук

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01

Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньої професійної програми

Тетяна Медвідь

Робочу програму перевірено

Заступник директора

Алла Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	11/330
Курс	4
Семестр	7/8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	8
Обсяг годин, в тому числі:	240 (120/120)
Аудиторні	56/56
Модульний контроль	8/8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	56/56
Форма семестрового контролю	Залік/ Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та контактна імпровізація» передбачає вивчення студентами теоретичних та практичних підходів до технік імпровізації в сучасній хореографії. Вивчення даної дисципліни сприяє розширенню можливостей студента для створення нових танцювальних форм,

дослідженню власного тіла та втілення на сцені нових постановчих рішень засобами лабораторної імпровізації.

Метою курсу є створення умов для розвитку творчого бачення, фантазії та власного хореографічного стилю, вміння застосовувати отримані знання та навички для створення хореографічного тексту.

Головним завданням курсу є формування авторського танцювального стилю використовуючи інструменти імпровізації.

У 7 семестрі вивчаються основні принципи безконтактної імпровізації, аналізується роботи власного тіла, дослідження простору та варіантів переміщення, створення внутрішнього образу. У 8 семестрі вивчаються різновиди контактної імпровізації в дуетній та груповій формах.

У результаті вивчення дисципліни «Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та контактна імпровізація» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- Здатність до пошуку та обробки інформації з різних джерел;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Фахові компетентності:

- Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури;
- Здатність та розуміння теорії та практики хореографічного мистецтва, усвідомлювати його специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;

- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність сприймання новітніх концепцій, усвідомлення багатоманітності сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахування вітчизняної та світової спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати синтезувати та інтерпретувати інформацію з метою створення хореографічної композиції;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертній діяльності, підпорядковуючи завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогами кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю: Танцювальна та контактна імпровізація» відбувається у формі практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Адаптувати, інтерпретувати засоби, методики відповідно до сфери професійної діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору;
- Формулювати тему, ідею, над завдання хореографічного твору, розробляти сценарно-композиційний план;
- Інтерпретувати задану тему хореографічного твору, використовуючи традиційні та інноваційні технології відповідно до творчої особистості автора;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми до втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Імпровізація як інструментарій для створення хореографічного тексту							
Тема 1 Дослідження ведучих голосів тіла.	3 6			1			18
Тема 2 Сферичне дослідження простору.	2 4			1			12
Тема 3 Імпровізація як інструмент втілення внутрішнього образу.	1 2			6			6
Тема 4 Побудова танцювальних комбінацій засобами імпровізації.	4 0			2			20
Модульний контроль				8			
Разом за VII семестр	12 0			5 6			56
Змістовий модуль II. Інструментарій контактної імпровізації							
Тема 1 Дослідження контакту з предметом в ході танцювальної імпровізації.	3 6			1 8			18
Тема 2 Дослідження зорового та тактильного контактів з партнером.	3 6			1 8			18

Тема 3 Технічні особливості роботи з силою та вагою тіла. Танцювальні підтримки.	4 0			2 0			20
Модульний контроль	8						
Разом за VIII семестр	1 2 0			5 6			56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Імпровізація як інструментарій для створення хореографічного тексту

Тема 1. Дослідження ведучих голосів тіла.

Практичний модуль:

План:

1. Моно- та поліцентрії, як інструмент дослідження головних ізольованих центрів тіла танцівника.
2. Ізоляція як допоміжний принцип для дослідження можливостей тіла танцівника.
3. Спостереження та аналіз руху окремих частин тіла та загалом тіла танцівника.

Модуль самостійної роботи: структурувати та розписати розглянуті принципи імпровізації.

Тема 2. Сферичне дослідження простору.

Практичний модуль:

План:

1. Робота зі сферичним простором.
2. Дослідження простору в заданих обставинах.
3. Графіка руху та траєкторія просування.
4. Вертикальні рівні.

Модуль самостійної роботи: структурувати та розписати основні складові роботи з простором в імпровізації.

Тема 3. Імпровізація як інструмент втілення внутрішнього образу.

Практичний модуль:

План:

1. Визначення поняття «образ» в хореографії та його складові.
2. Музичний супровід як вагома частина створення образу в хореографії.
Розбір музичного або звукового супроводу:
 - музичний розмір;
 - мелодія;
 - ритм;
 - синкоповані ритми.
3. Виконання вправ на імпровізацію з використанням різного музичного матеріалу.
4. Аналіз руху відносно заданого образу.

Модуль самостійної роботи: створити сольний етюд під заданий музичний супровід використавши вивчені принципи імпровізації.

Тема 4. Побудова танцювальних комбінацій засобами імпровізації.

Практичний модуль:

План:

1. Створення комбінації в процесі танцювальної лабораторії.
2. Поєднання комбінацій в етюд за участі всієї групи студентів.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання створеного етюд.

Змістовий модуль II. Інструментарії контактної імпровізації

Тема 1. Дослідження контакту з предметом в ході танцювальної імпровізації.

Практичний модуль:

План:

1. Розгляд можливих варіантів контакту з певним предметом.
2. Робота з предметом на задану тему.
3. Виконання вправ у групі з використанням предмету.

Модуль самостійної роботи: створити танцювальну комбінацію з будь-яким предметом принципами імпровізації.

Тема 2. Дослідження зорового та тактильного контактів з партнером в імпровізації.

Практичний модуль:

План:

1. Робота в парах, виконання вправ для розвитку уваги та утримання зорового контакту з партнером.
2. Робота в парах, контактування партнерів однією частиною тіла на основі імпровізації
3. Робота в парах, утримання контакту декількома частинами тіла.
4. Робота в групах, вправи на розвиток відчуття партнера в танці.
5. Створення пластичних мотивів засобами імпровізації на базі вивчених принципів.

Модуль самостійної роботи: створення дуетного етюду на задану тему в процесі контактної імпровізації.

Тема 3. Технічні особливості роботи з силою та вагою тіла. Танцювальні підтримки.

Практичний модуль:

План:

1. Дослідження власної ваги тіла та сили, з якою тіло може виконувати рух.
2. Робота з партнером, передача ваги тіла.
3. Робота в групі, способи передачі та прийому ваги тіла партнера
4. Створення перформативного етюду на основі контактної імпровізації

Модуль самостійної роботи: відпрацювання створеного хореографічного етюду в групі.

Критерії оцінювання практичного заняття

10 балів - студент досконально володіє термінологією та вдало застосовує її в методичному поясненні враховуючи всі деталі специфіки виконання руху. Визначає можливі помилки та орієнтується в способах їх усунення. Швидко запам'ятовує та відтворює програмний матеріал; виконання вивченого матеріалу на високому рівні.

9 балів - студент допускає незначні помилки при виконанні та поясненні методики виконання руху, аналізує та виправляє помилки допущені в процесі практичного виконання руху, чітко відтворює задану координацію руху.

8 балів - Студент на достатньому рівні демонструє вивчені комбінації, сценічно та методично вірно виконує лексику, допускає помилки при виконанні, але швидко реагує на зауваження та виправляє їх.

7 балів - Студент на достатньому рівні демонструє вивчені танцювальні комбінації. Пластичні мотиви відповідають вимогам виконання методичного та технічного характеру. Проявляє достатній рівень запам'ятовування навчального матеріалу.

6 балів - Студент допускає помилки в виконаному завданні, не завжди знає структуру танцювальної комбінації, аналізує та знаходить причинні наслідки, які впливають на загальний результат виконання руху.

5 балів - Виконання руху студентом має цілісну структуру, проте має методичні та технічні порушення при виконанні комбінацій. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.

4-3 бали - Виконання танцювальних комбінацій на низькому рівні. Допущені помилки при виконанні комбінацій, що не відтворюють поставлені завдання.

2 бали - Студент не знає програмного матеріалу.

1 бал - Студент присутній на парі, але практично не працює.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п / п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 5		Семестр 6	
			Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування практичних занять	1	28	28	28	28

2.	Робота на практичних заняттях	10	28	280	28	280
3.	Виконання самостійної роботи	5	4	20	3	15
4.	Виконання модульної роботи	25	4	100	4	100
	Разом		-	428	-	423
Максимальна кількість балів: За 7 семестр – 428 За 8 семестр – 423						
Розрахунок коефіцієнта за 7 семестр: $428/100 = 4,28$ Розрахунок коефіцієнта за 8 семестр: $423/100 = 4,23$						

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Б а л и
Змістовий модуль I.		
Імпровізація як інструментарій для створення хореографічного тексту		
Тема 1 Дослідження ведучих голосів тіла.	структурувати та розписати розглянуті принципи імпровізації	5
Тема 2 Сферичне дослідження простору.	структурувати та розписати основні складові роботи з простором в імпровізації.	5
Тема 3 Імпровізація як інструмент втілення внутрішнього образу.	створити сольний етюд під заданий музичний супровід використавши вивчені принципи імпровізації.	5
Тема 4 Побудова танцювальних комбінацій засобами	відпрацювання створеного етюд.	5

імпровізації.		
<i>Разом: 56 год.</i>	<i>Разом: 20 балів</i>	
Змістовий модуль II. Інструментарії контактної імпровізації		
Тема 1 Дослідження контакту з предметом в ході танцювальної імпровізації.	підготовка сольного твору з предметом вивченими принципами імпровізації.	5
Тема 2 Дослідження зорового та тактильного контактів з партнером.	постановка етюду (дуетна форма).	5
Тема 3 Технічні особливості роботи з силою та вагою тіла. Танцювальні підтримки.	відпрацювання створеного хореографічного твору.	5
<i>Разом: 56 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>	

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

5 балів - студент повністю виконав завдання самостійної роботи. Виконане завдання відповідає вимогам та має чітку та цілісну структуру.

4 бали – завдання ,що винесене на самостійне опрацювання виконане повністю, проте має незначні помилки, які не впливають на загальний результат. Визначає помилки, та чітко формує причині наслідки.

3 бали - завдання самостійної роботи виконане на середньому рівні. Відслідковуються помилки, які впливають на загальне сприйняття виконаного завдання.

2 бали - студент знає завдання самостійної роботи, проте не демонструє його практичну чи не знає його теоретичну частину.

1 бал - Студент не виконав завдання самостійної роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На 1 змістовий модуль заплановано 4 модульні контрольні роботи, на 2 змістовий модуль – 4 модульні контрольні роботи.

I змістовий модуль

Модульна контрольна робота №1

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: проаналізувати роль танцювальної імпровізації на хореографічне мистецтво сьогодення. Визначити важливість постійної практики імпровізації для сучасного артиста.

Модульна контрольна робота №2

Форма: усне опитування. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: назвати та проаналізувати основні складові роботи танцівника з простором. Навести приклад хореографічних вистав побудованих на основі імпровізації.

Критерії оцінювання МКР №1, 2

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент проявив глибокі систематичні знання даної теми, навів приклади, допущені помилки є незначними.
19-22	Студент визначає структуру відповіді, допускає незначні помилки, що не впливають на загальний результат відповіді.
15-18	Студент орієнтується в питанні, проте не чітко формує структуру відповіді, допускає помилки, що порушують правильність відповіді.
10-14	Відповідь поверхнева, не змістовна.
7-9	Відповідь на примітивному рівні.
1-6	Студент не орієнтується в зазначеному питанні.

Модульна контрольна робота №3

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати та проаналізувати власно створений етюд на заданий музичний супровід.

Модульна контрольна робота №4

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати та проаналізувати власно створену комбінацію на основі пройденого матеріалу.

Критерії оцінювання МКР №3, 4

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент технічно та якісно демонструє вивчені принципи імпровізації, може проаналізувати та методично вірно пояснити їх мету. Вільно імпровізує відповідно до завдання. Студент має творчий підхід до виконання вправи. Емоційно передає образ (якщо він передбачений завданням), використовуючи засоби сценічної виразності. Впевнено рухається в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
19-22	Студент на достатньому рівні демонструє вивчені принципи імпровізації. Пластичні мотиви відповідають вимогам завдання. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
15-18	Студент допускає незначні помилки в виконаному завданні, аналізує та знаходить причинні наслідки, що впливають на загальний результат виконання руху.
10-14	Виконання руху студентом має цілісну

	структуру, проте імпровізація не повністю відповідає поставленому завданню. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.
7-9	Виконання танцювальної імпровізації на слабкому рівні. Допущені помилки при виконанні вправи, що не відтворює поставлені завдання.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу. Виконання вправ неповністю.

II змістовий модуль

Модульні контрольні роботи №1

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати та проаналізувати власно створений танцювальний етюд в контакт з предметом (за завданням викладача). Етюд створений на основі вивчених принципів імпровізації.

Модульна контрольна робота №2

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати та проаналізувати власно створену танцювальну комбінацію використавши завдання на збереження зорового контакту.

Модульна контрольна робота №3

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати та проаналізувати власно створений етюд використавши вправи на знаходження тактильного контакту (мала форма).

Модульна контрольна робота №4

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Завдання: продемонструвати групову постановку побудовану на основі пройдених принципів.

Критерії оцінювання МКР №1, 2, 3, 4

Кількість	Роз'яснення
-----------	-------------

балів	
23-25 балів	Студент технічно та якісно демонструє вивчені принципи імпровізації, може проаналізувати та методично вірно пояснити їх мету. Вільно імпровізує відповідно до завдання. Студент має творчий підхід до виконання вправи. Емоційно передає образ (якщо він передбачений завданням), використовуючи засоби сценічної виразності. Впевнено рухається в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
19-22	Студент на достатньому рівні демонструє вивчені принципи імпровізації. Пластичні мотиви відповідають вимогам завдання. Чітко та впевнено виконує рухи в гармонійному поєднанні з музичним матеріалом.
15-18	Студент допускає незначні помилки в виконаному завданні, аналізує та знаходить причинні наслідки, що впливають на загальний результат виконання руху.
10-14	Виконання руху студентом має цілісну структуру, проте імпровізація не повністю відповідає поставленому завданню. Рівень виконавської майстерності на слабкому рівні.
7-9	Виконання танцювальної імпровізації на слабкому рівні. Допущені помилки при виконанні вправи, що не відтворює поставлені завдання.
1-6	Студент не знає програмний матеріалу. Виконання вправ неповністю.

6.4 Форми проведення семестрового контролю

I змістовий модуль

Форма проведення семестрового контролю-залік.

Показ практичної роботи, уроку створеного на основі пройдених принципів імпровізації та сольних етюдів створених студентами.

II змістовий модуль

Форма проведення семестрового контролю-залік.

Показ практичної роботи, уроку створеного на основі пройдених принципів імпровізації, лабораторна форма.

**6. 4 Навчально-методична карта дисципліни
«Професійне вдосконалення з сучасного та бального танцю:
Танцювальна та контактна імпровізації»**

**Разом: 240 год., практичні заняття – 112 год.,
самостійна робота – 112 год., модульний контроль - 16 год.**

Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Імпровізація як інструментарій створення хореографічного текст.			
Кількість балів за модуль	<i>428 балів</i>			
Теми	Тема 1 Дослідження ведучих голосів тіла.	Тема 2 Сферичне дослідження простору.	Тема 3 Імпровізація як інструмент втілення внутрішнього образу.	Тема 4 Побудова танцювальних комбінацій засобами імпровізації.
Практичні заняття	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 99 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 77 балів</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 44 бали</i>	<i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 99 балів</i>
Самостійна робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, 3, 4 <i>(100 балів)</i>			

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю

		повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7.Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец. – М.: ГИТТИС,2000.
2. Никитин В.Ю. Модерн джаз танец. Начало обучения / Никитин В. Ю. – М.
: ВЦХТ, 1998. – 128 с. : ил.
3. Никитин, В. Ю. Композиция урока и методика преподавания модерн-джаз танца / В. Ю. Никитин. – Москва : Один из лучших, 2006 – 254 с..
4. Ивлева, Л. Д. Джазовый танец / Л. Д. Ивлева. – Челябинск : ЧГАКИ, 2006
-104 с.
5. 4. Полятков, С. С. Основы современного танца / С. С. Полятков. - 2-е изд.
– Ростов-на-Дону : Феникс", 2006 – 80 с.

Додаткова література:

1. Livett Anne. Contemporary Dance. – NY; Abbeville Press,1988
2. Популярная энциклопедия искусств : музыка, танцы, балет, кинематограф. – СПб. : Диля, 2001. – 544 с. : ил.
3. Котельникова Е.Г. Биомеханика хореографических упражнений: учебное пособ. / Котельникова Е.Г.– Л. : ЛГИК им. Н.К. Крупской, 1980. – 95 с. : ил.
4. Goldenberg R.L. Perfomance Art: from Futurisme to the Present / Goldenber
R.L. – Singapure : Thames & Hudson world of art, 2000. – 232 p.: ill.
5. De Mill Agnes.Martha, the life and work of Martha Graham. – Ney York.:
Random House, 1991. – 476 p.: ill.